

Dosarul nr. 2rci-63/18

Instanța de fond: CA Chișinău – B. Bîrcă

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Banca Comercială „Victoriabank”
Societate pe Acțiuni,

în procesul de insolabilitate intentat în privința Societății pe Acțiuni „Fabrica
de conserve Călărași”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 01 noiembrie 2017, prin
care s-a admis integral contestația depusă de Societatea cu Răspundere Limitată
„Politrans Service” și parțial contestația Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate
pe Acțiuni împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului Societății pe Acțiuni
„Fabrica de conserve Călărași” în proces de insolabilitate,

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2017 s-a constatat
insolabilitatea și s-a intentat proces de insolabilitate în privința debitorului SA
„Fabrica de Conserve din Călărași”, fiind desemnat Tudor Ambrosi, deținătorul
autorizației nr. 76 din 14 ianuarie 2015 în calitate de administrator al insolabilității,
care a fost obligat să notifice creditorii SA „Fabrica de conserve din Călărași” despre
înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv
al creanțelor până la 03 martie 2017. Ședința de validare a creanțelor a fost stabilită
pentru data de 06 aprilie 2017. (f.d. 1-3, vol.I)

La data de 31 ianuarie 2017 BC „Victoriabank” SA a înaintat cerere de validare
a creanțelor garantate în baza contractului de credit nr. CJ-0008 din data de 19 august
2011 și a contractului de ipotecă din 31 mai 2012 în sumă de 15 169 148,01 lei, care
include soldul creditului în mărime de 9 367 523,67 lei, dobânda contractuală în
mărime de 3 179 403,03 lei, penalitatea în mărime de 2 622 212,31 lei, precum și a
creanțelor chirografare în mărime de 1 535 764 lei, care include dobânda de întârziere
în mărime de 1 287 464,20 lei calculată de executorul judecătoresc prin încheierea din
12 ianuarie 2017, cheltuieli de executare în mărime de 198 300 lei, taxa de stat în
mărime de 50 000 lei. (f.d. 94-101, vol.I)

Tudor Ambrosi, administratorul insolabilității, verificând cererea BC
„Victoriabank” SA, a admis spre validare ca creanță garantată suma de 12 546 965,7

lei, formată din soldul creditului – 9 367 532,67 lei, dobânda – 3 179 403,03 lei, iar penalitatea calculată în baza contractului de credit în sumă de 2 622 213,31 lei a admis-o spre validare ca creanță chirografară de rangul VI. (f.d. 11-12, vol. I)

În privința creanțelor BC „Victoriabank” SA în sumă de 1 535 764 lei, care sunt indicate în cererea de admitere a creanțelor și care se solicită a fi validate ca creanțe chirografare, Tudor Ambrosi administratorul insolvenței nu s-a expus în nici un fel.

La data de 31 martie 2017 SRL „Politrans Service” a depus contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor în partea admiterii spre validare a creanțelor BC „Victoriabank” SA în sumă de 12 546 965,7 lei, care este formată din dobânda contractuală în mărime de 3 179 403,03 lei și soldul creditului în mărime de 9 367 532,67 lei, solicitând radierea acestora din tabelul definitiv al creanțelor. (f.d. 180, vol. I)

BC „Victoriabank” SA la data de 31 martie 2017 a înaintat contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor SA „Fabrica de conserve din Călărași” în partea rangului VI, la care a fost admisă spre validare penalitatea în sumă de 2 622 213,31 lei, în loc de a fi admisă ca fiind creanță garantată, după cum s-a solicitat în cererea de validare a creanțelor, cât și a creanțelor chirografare în mărime de 1 535 764 lei, asupra cărora administratorul insolvenței nu s-a expus. (f.d. 183, vol. I)

Prin încheierea instanței de insolvență din data de 18 octombrie 2017 din creanța BC „Victoriabank” SA, solicitată de a fi admisă spre validare ca creanță chirografară în sumă de 1 535 764 lei, s-a validat creanța în sumă de 248 300 lei, care include cheltuieli de executare în mărime de 198 300 lei și taxa de stat în mărime de 50 000 lei ca creanță chirografară de rangul V și s-a respins validarea dobânzii de întârziere în mărime de 1 287 464,20 lei calculată de executorul judecătoresc la data de 12 ianuarie 2017. (f.d. 190, vol.I)

În contestația suplimentară depusă la 20 octombrie 2017 BC „Victoriabank” SA a solicitat validarea penalității în sumă de 2 622 213,31 lei ca creanță garantată și validarea dobânzii de întârziere în sumă de 1 287 464,20 lei, calculată de executorul judecătoresc la data de 12 ianuarie 2017 ca creanță chirografară de rangul V. (f.d. 199-200, vol.I)

În argumentarea contestației în partea admiterii spre validare ca creanță chirografară de rangul V a sumei de 1 287 464,20 lei BC „Victoriabank” SA a indicat că aceasta constituie dobânda de întârziere calculată prin încheierea executorului judecătoresc, pentru perioada 06 aprilie 2016 - 12 ianuarie 2017.

De asemenea a menționat, că administratorul insolvenței nu a inclus în tabelul definitiv al creanțelor ca creanță garantată penalitatea în mărime de 2 622 213,31 lei, care este formată din suma dobânzii majorate 5% din creditul restant începând cu ziua înregistrării restanței la credit, conform pct. 7.2 al contractului de credit și penalitatea de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere, care se va aplica la suma dobânzii neachitate conform pct. 10.1 al contractului de credit.

Nu este de acord cu admiterea acestei creanțe la rangul inferior, deoarece prin contractul de ipotecă debitorul a garantat obligația de plată a creditului și a penalităților calculate ca urmare a neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor conform contractului de credit.

Sergiu Beșliu, reprezentantul SRL „Politrans Service” în ședința de judecată și-a concretizat cerințele, solicitând radierea din tabelul definitiv al creanțelor doar suma dobânzii contractuale 3 179 403,03 lei admise spre validare ca creanță garantată și a

penalității admise spre validare în sumă de 2 622 213,31 lei ca creanță chirografară de rangul VI, motivând că aceste creanțe nu sunt certe și lipsește un calcul argumentat al acestor sume. (f.d. 207-208, vol.)

Consideră că creditorul BC „Victoriabank” SA nu a depus probe pertinente și concludente în susținerea pretențiilor invocate privind admiterea creanțelor ce constau din dobânda contractuală și penalitate, așa cum prevede art. 144, alin.(6) al Legii insolvenței.

Totodată consideră, că pct. 7.2 al contractului de credit nr. CJ 0008 din data de 19 august 2011 în baza căruia s-a efectuat calculul dobânzii contravine prevederilor art. 1243, alin. (2) Cod Civil.

Consideră, că pe lângă faptul că penalitatea a fost calculată superficial, fără prezentarea detaliată a calculelor, ea este prescrisă, fiind calculată abuziv pe un termen de 3 ani cu încălcarea termenului de 6 luni, prevăzută de art. 268 Cod Civil.

Menționează, că BC „Victoriabank” SA solicită validarea unor creanțe contestabile, care nu sunt certe și că la examinarea contestației a apărut un litigiu de drept.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 01 noiembrie 2017 s-a admis integral contestația depusă de SRL „Politrans Service” împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului SA „Fabrica de conserve din Călărași” în partea admiterii spre validare a dobânzii contractuale a BC „Victoriabank” SA în sumă de 3 170 403,03 lei ca creanță garantată și penalității în sumă de 2 622 312,31 lei ca creanță chirografară de rangul VI. S-a radiat din tabelul definitiv al creanțelor debitorului SA „Fabrica de conserve din Călărași”, dobânda contractuală în sumă de 3 170 403,03 lei admisă spre validare ca creanță garantată și penalitatea în sumă de 2 622 312,31 lei admisă spre validare ca creanță chirografară de rangul VI. S-a admis contestația BC „Victoriabank” SA împotriva tabelului definitiv al creanței debitorului SA „Fabrica de conserve Călărași” în partea neadmiterii spre validare a creanței chirografare în sumă de 1 287 464,20 lei. S-a validat dobânda de întârziere în sumă de 1 287 464,20 lei, calculată prin încheierea executorului judecătoresc din data de 12 ianuarie 2017, ca creanță chirografara de rangul V. S-a obligat administratorul insolvenței SA „Fabrica de conserve din Călărași” să introducă modificările corespunzătoare în tabelul definitiv al creanțelor. (f.d. 213-219, vol.I)

BC „Victoriabank” SA a contestat încheierea instanței de insolvență, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 01 noiembrie 2016, cu emiterea unei noi încheieri, prin care contestația înaintată de către BC „Victoriabank” SA să fie admisă integral, iar contestația depusă de către SRL „Politrans Service” să fie respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d.3-4, vol.II)

În motivarea recursului recurenta a indicat, că instanța de insolvență a interpretat eronat normele de drept material, ori BC „Victoriabank” SA odată cu depunerea cererii de validare a creanței a prezentat și toate documentele din care reiese creanța solicitată de a fi validată și anume contractul de credit și notele informative privind calculul dobânzii contractuale și a penalității, care constituie documente unilaterale ale băncii.

Recurenta menționează, că calculul datoriei nu reprezintă o probă, însă este o modalitate matematică de aplicare a clauzelor contractului de credit, fiind confirmate de către administratorul insolvenței.

BC „Victoriabank” SA consideră, că creanța înaintată și anume valoarea și perioada acesteia este confirmată prin acte justificative, apreciind critic poziția instanței de insolabilitate cu privire la faptul neprezentării unui calcul descifrat a datoriei, ori probele prezentate sunt suficiente pentru confirmarea datoriei în mărimea solicitată de a fi validată.

Recurenta nu este de acord nici cu constatările instanței de insolabilitate asupra pct. 7.2 din contractul de credit, menționând, că act. 1243 Cod Civil prevede posibilitatea stabilirii unor penalități de întârziere (dobânda de întârziere), în mărimea stabilită prin contractul de credit bancar, în cazul neexecutării de către debitor la scadență a obligațiilor de plată a dobânzii și altor plăți aferente.

Totodată, potrivit pct. 10 al contractului de credit este prevăzut dreptul băncii de a aplica o penalitate în mărime de 0,1 % pe zi, până la achitarea deplină a sumei restante, în cazul în care debitorul nu va achita în termen și în volum deplin dobânda aferentă contractului de credit.

Consideră, că termenul de prescripție invocat nu a fost depășit, ori penalitatea a fost calculată pentru neachitarea în termen a sumelor plătitibile conform contractului de credit.

La data de 05 februarie 2018 SRL „Politrans Service” a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 01 noiembrie 2018. (f.d. 7-9, vol.II)

Potrivit art. 8, alin.(1) al Legii insolabilității hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele dosarului rezultă, că încheierea instanței de insolabilitate a fost pronunțată la data de 01 noiembrie 2017, BC „Victoriabank” SA s-a conformat prevederilor legale sus- citate și a declarat recurs în termen la data de 06 noiembrie 2017.

În conformitate cu art. 426, alin. (3) al CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis, din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 427, lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului rezultă, că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2017 s-a constatat insolabilitatea și s-a intentat proces de insolabilitate în privința debitorului SA „Fabrica de Conserve din Călărași”, fiind desemnat Tudor Ambrosi, deținătorul autorizației nr. 76 din 14 ianuarie 2015 în calitate de administrator al insolabilității, care a fost obligat să notifice creditorii SA „Fabrica de conserve din Călărași” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 03 martie 2017. Ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru data de 06 aprilie 2017. (f.d. 1-3, vol.I)

BC „Victoriabank” SA la data de 31 ianuarie 2017 a înaintat cerere de validare a creanțelor garantate în baza contractului de credit nr. CJ-0008 din data de 19 august

2011 și a contractului de ipotecă din 31 mai 2012 în sumă de 15 169 148,01 lei, care include soldul creditului în mărime de 9 367 523,67 lei, dobânda contractuală în mărime de 3 179 403,03 lei, penalitatea în mărime de 2 622 212,31 lei, precum și a creanțelor chirografare în mărime de 1 535 764 lei, care include dobânda de întârziere în mărime de 1 287 464,20 lei calculată de executorul judecătoresc prin încheierea din 12 ianuarie 2017, cheltuieli de executare în mărime de 198 300 lei, taxa de stat în mărime de 50 000 lei. (f.d. 94-101, vol.I)

Tudor Ambrosi, administratorul insolvenței, verificând cererea de validare a creanțelor BC „Victoriabank” SA, a introdus în tabelul definitiv al creanțelor și a admis spre validare ca creanță garantată suma de 12 546 965,7 lei, formată din soldul creditului – 9 367 532,67 lei, dobânda – 3 179 403,03 lei, iar penalitatea calculată în baza contractului de credit în sumă de 2 622 213,31 lei a admis-o spre validare ca creanță chirografară de rangul VI. (f.d. 11-12, vol. I)

Colegiul a mai constatat, că creanțele BC „Victoriabank” SA în mărime de 1 535 764 lei au fost validate parțial, la data de 18 octombrie 2017, în sumă de 248 300 lei, incluzând cheltuieli de executare în mărime de 198 300 lei și taxa de stat în mărime de 50 000 lei, ca creanță chirografară de rangul V.

Creanțele BC „Victoriabank” SA admise spre validare ca creanță garantată în sumă de 3 179 403,03 lei, ce constituie dobânda contractuală și ca creanță chirografară în sumă de 2 622 312,31 lei, ce constituie penalitate, au fost contestate de SRL „Politrans Service”.

BC „Victoriabank” SA a depus contestația asupra aditerii spre validare de către administratorul insolvenței a sumei de 2 622 312,31 lei, ce constituie penalitate ca fiind creanță chirografară, insistând că aceasta este o creanță garantată, precum și a creanțelor chirografare în mărime de 1 287 464,20 lei calculată de executorul judecătoresc din 12 ianuarie 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 01 noiembrie 2017 s-a admis integral contestația depusă de SRL „Politrans Service” împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului SA „Fabrica de conserve din Călărași” în partea aditerii spre validare a dobânzii contractuale a BC „Victoriabank” SA în sumă de 3 170 403,03 lei ca creanță garantată și penalității în sumă de 2 622 312,31 lei ca creanță chirografară de rangul VI. S-a admis parțial contestația BC „Victoriabank” SA împotriva tabelului definitiv al creanței debitorului SA „Fabrica de conserve Călărași” în partea neaditerii spre validare a creanței chirografare în sumă de 1 287 464,20 lei calculată prin încheierea executorului judecătoresc din data de 12 ianuarie 2017.

În susținerea soluției date instanța de insolvență a reținut, că BC „Victoriabank” SA, la depunerea cererii de validare a creanței în sumă de 3 170 403,03 lei ce constituie dobânda contractuală și în sumă de 2 622 312,31 lei ce constituie penalitate, nu a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile ce confirmă sumele solicitate spre a fi validate. Totodată, instanța de insolvență a constatat existența unui litigiu de drept, în partea contestării pct. 7.2 al contractului de credit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră prematură concluzia instanței de insolvență, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 144, alin. (1) în colaborare cu alin. (6) al Legii insolvenței debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la

creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv.

Dacă o creanță este contestată de unul dintre creditorii, creditorul a cărui creanță se contestă poate aduce dovezi și își poate exercita alte drepturi pentru a contracara contestațiile. Dacă creanța este întemeiată pe un titlu executoriu sau pe o hotărâre judecătorească, sau pe o hotărâre arbitrală definitivă, sarcina probei contrare aparține contestatarilor.

Astfel, SRL „Politrans Service” a contestat creanțele BC „Victoriabank” SA în partea modului de calcul a dobânzii contractuale în mărime de 3 179 403,03 lei și penalității în mărime de 2 622 312,31 lei, iar banca în calitate de creditor îi revine obligația de a prezenta probe pentru a contracara contestația depusă de SRL „Politrans Service”.

BC „Victoriabank” SA drept dovadă a prezentat note informative, iar în susținerile orale a prezentat calculul și formula de calcul al dobânzii specificate în pct. 7.2 al contractului de credit, precum și calculul și formula de calcul al penalității specificat la pct. 10.1 al contractului de credit.

Instanța de insolvență a admis contestația SRL „Politrans Service” și a radiat din tabelul definitiv al creanțelor creanțele BC „Victoriabank” SA în sumă de 3 170 403,03 lei cu titlul de dobânda contractuală și de 2 622 312,31 lei cu titlul de penalitate, motivând că creditorul BC „Victoriabank” SA nu a prezentat un calcul argumentat. Totodată instanța de insolvență a indicat, că BC „Victoriabank” SA a prezentat calculul creanțelor, inclusiv formula de calcul după finisarea cercetării judecătorești, la etapa susținerilor orale și fiindcă ele nu au fost supuse cercetării judecătorești, nu pot fi puse la baza respingerii contestației.

Aici, instanța de recurs reține prevederile art. 235, alin. (2) CPC potrivit cărora în cazul în care, în timpul susținerilor orale sau după încheierea lor, consideră că trebuie clarificate noi circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii sau cercetate noi probe, instanța dispune, printr-o încheiere, reluarea examinării pricinii în fond, susținerilor orale, conform regulilor generale.

Prin urmare, în situația în care formula de calcul a creanțelor a fost prezentată în susținerile orale și dacă a apărut necesitatea analizei acestor calcule instanța de insolvență urma să reia examinarea cauzei, iar calculele prezentate de către BC „Victoriabank” SA să fie supuse cercetării judecătorești.

De asemenea, din actele cauzei rezultă, că BC „Victoriabank” SA a înaintat cerere de validare a creanțelor garantate, inclusiv suma de 3 179 403,03 lei, ce constituie dobânda contractuală, fiind introdusă în tabelul definitiv al creanțelor și admisă spre validare de administratorul insolvenței.

SRL „Politrans Service” a contestat validarea creanței BC „Victoriabank” SA în sumă de 3 179 403,03 lei, ce constituie dobânda contractuală.

Instanța de insolvență, admitând contestația înaintată de SRL „Politrans Service”, a exclus cu dispunerea radierii din tabelul definitiv al creanțelor suma de 3 170 403,03 lei, fără a-și argumenta poziția privind radierea parțială a creanței.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 270, alin. (1), lit. e) al CPC în încheierea judecătorească se indică motivele care au determinat concluziile instanței și legea guvernantă.

Prin prisma normei de drept sus-citată în raport cu cele contestate instanța de recurs reține, că instanța de insolabilitate nu a cercetat fondul cauzei cu privire la calculul creanțelor, care creanțe au fost radiate din tabelul definitiv al creanțelor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, instanța de recurs apreciază încheierea instanței de insolabilitate ca fiind prematură.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de insolabilitate în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolabilitate urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, în cauza privind insolabilitatea Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Călărași”.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas